

Dosarul nr. 3ra-139/2023
2-21035667-01-3ra-01022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de către avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Ioniță împotriva Agenției Proprietății Publice privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 martie 2021, Ioniță Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice cu privire la anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020, anularea deciziei nr. 05-06737 din 08 februarie 2021 cu privire la cererea prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil cu privire la transmiterea dreptului de folosință gratuită asupra terenului fondul apelor, aferent construcției hidrotehnice (digul iazului) cu înregistrarea ulterioară a acestui drept de către Agenția Servicii Publice și obținerea autorizației de mediu.

În motivarea acțiunii, Ioniță Roman a relatat că, la 26 noiembrie 2020, a înregistrat la Agenția Proprietății Publice solicitarea sub nr. de intrare 10404, privind emiterea actelor necesare și să fie dispusă înregistrarea de către Departamentul Cadastru a dreptului de folosință gratuită, asupra terenului fondul apelor nr. cadastral xxxx, aferent construcției hidrotehnice (digul iazului), nr. cadastral xxxx.01, din satul Xxxx, Republica Moldova, pe numele lui Ioniță Roman, pentru a putea obține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei în acvacultură și piscicultură, și pentru a perfecta alte acte necesare obținerii acestei autorizații, la fel pentru a perfecta regulamentul de exploatare a iazului.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 9866 din 30 decembrie 2014 vânzătorul Societatea cu Răspundere Limitată „ACVACULTURA-MOLDOVA” a vândut, iar cumpărătorul Ioniță Roman, a cumpărat construcția hidrotehnică, cu numărul cadastral xxxx.01, (numărul cadastral vechi xxxx), situată în Republica Moldova, raionul Xxxx, extravilan, amplasată pe un teren (fondul apelor), cu suprafața totală de 25,31 ha. Astfel, construcția hidrotehnică (digul iazului), nr. cadastral xxxx.01, aparține cu drept de proprietate privată cet. Ioniță Roman în temeiul contractului de vânzare-cumpărare sus menționat, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Reclamantul a invocat prevederile art. 2, art. 4 alin. (6), (7) din Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011, art. 63 din Codul funciar, art. 28 alin. (7) din Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149 din 08 iunie 2006, art. 424 alin. (1), art. 425 alin. (1) din Codul civil, menționând că terenurile aflate sub apă și alte terenuri care fac parte din fondul apelor nu pot fi date în arendă, ci doar în folosință, fiind un bun indivizibil. Astfel, dreptul de folosință a bunului acvatic se determină reieșind din faptul cine este proprietarul construcțiilor hidrotehnice, or, persoana care deține dreptul de proprietate asupra construcției hidrotehnice este responsabilă de întreținerea bunului, obținerea dreptului de folosință specială a apei, acordarea accesului la apă în alte scopuri, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Agenția Proprietății Publice prin răspunsul nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020, i-a respins solicitarea reclamantului din 26 noiembrie 2020 fiind invocată Hotărârea Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului.

Prin cererea prealabilă din 25 ianuarie 2021 înregistrată cu nr. de intrare 634, a solicitat retragerea/anularea actului administrativ individual ilegal defavorabil și anume: refuzul în satisfacerea solicitării din 26 noiembrie 2020 exprimat prin răspunsul nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020; emiterea unui act administrativ individual favorabil cu privire la: emiterea actelor necesare privind transmiterea către Ioniță Roman a dreptului de folosință gratuită asupra terenului fondul apelor nr. cadastral xxxx, aferent construcției hidrotehnice, digul iazului, nr. cadastral xxxx,01 din satul Xxxx, Republica Moldova, cu înregistrarea ulterioară a acestuia drept de către Departamentul Cadastru în registrul bunurilor imobile, pentru a putea obține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei în acvacultură și piscicultură și pentru a perfecta alte acte necesare obținerii acestei autorizații, la fel pentru a perfecta regulamentul de exploatare a iazului.

Suplimentar, a mai invocat în cererea prealabilă că Agenția Proprietății Publice nu a luat în considerație faptul că folosința gratuită a terenurilor din fondul apelor de către proprietarii construcției hidrotehnice, digul iazului amplasată pe acest teren, a fost deja supusă controlului judiciar, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-84/2017 din 22.02.2017, acest drept a fost confirmat.

Agenția Proprietății Publice urma să inițieze obligatoriu procedura administrativă conform art. 69 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, iar potrivit art. 22 din Codul administrativ să efectueze cercetarea din oficiu a stării de fapt.

Prin răspunsul nr. 05-06737 din 08 februarie 2021, Agenția Proprietății Publice a refuzat în satisfacerea cererii prealabilă din 25 ianuarie 2021, concluzionând că răspunsul din 24 decembrie 2020 este unul întemeiat și bazat pe aplicarea corectă a normelor juridice, iar revocarea acestuia nu poate fi realizat. Totodată, a invocat că

precedentul judiciar decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-84/2017 din 22 ianuarie 2017, nu reprezintă un izvor de drept, ori a fost emisă în anul 2017, fiind bazată pe prevederile legislației în vigoare la acel moment.

În conformitate cu art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, termenul de soluționare a cererii prealabile este de 15 zile calendaristice. Corespunzător, cererea prealabilă a fost depusă la data de 25 ianuarie 2021, iar răspunsul a fost eliberat la 08 februarie 2021. Deoarece reclamantul a obținut un drept la acțiune prin epuizarea procedurii prealabile, este îndreptățit să i se dea curs acțiunii în contencios administrativ pentru a-și valorifica drepturile încălcate.

În opinia reclamantului, solicitarea din 26 noiembrie 2020 constituie o petiție în sensul art. 9 alin. (2) din Codul administrativ și astfel, în condițiile art. 11 alin. (1) lit.a) din Codul administrativ, nesoluționarea notificării/petiției constituie un act administrativ individual defavorabil ilegal. Or, din norma legală citată rezultă că respingerea cererii în tot sau în parte cu privire la emiterea actului favorabil, echivalează cu emiterea actului administrativ defavorabil.

Reclamantul consideră că actul administrativ defavorabil și anume răspunsului nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020, prin care Agenția Proprietății Publice a refuzat emiterea actelor necesare pentru transmiterea în folosința gratuită către Ioniță Roman a terenului fondul apelor nr. cadastral xxxx, cât și răspunsul nr. 05-06737 din 08 februarie 2021 de respingere a cererii prealabile din 25 ianuarie 2021, sunt ilegale și au fost emise cu aplicarea greșită a normelor de drept, și anume prevederile Hotărârii Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului.

Reclamantul susține că Agenția Proprietății Publice grav a ignorat prevederile speciale ale legislației, după cum urmează: art.4 alin.(6), (7) din Legea apelor nr. 272 din 23.11.2011, art. 28 alin. (7) din Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, nr. 149 din 08 iunie 2006, art. 4 alin. (6) din Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011, art. 635 alin. (1), 636 alin. (1) din Codul civil.

Mai mult ca atât, Agenția Proprietății Publice nu a luat în considerație faptul că folosința gratuită a terenurilor din fondul apelor de către proprietarii construcției hidrotehnică (digul iazului) amplasată pe acest teren, a fost deja supusă controlului judiciar, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-84/2017 din 22 februarie 2017, acest drept a fost confirmat. În acest sens, reține cu referință la jurisprudența CtEDO expusă în cauza nr. 30658/05 Beian versus România, prin hotărârea pronunțată la 06 decembrie 2007, că stabilirea raporturilor juridice rezultate din practica și jurisprudența instanțelor de judecată naționale reprezintă în sine o siguranță juridică, iar neaplicarea uniformă a acesteia (jurisprudență contradictorie) în practica judiciară constituie o violare a art. 6 din Convenție, ce asigură oricărei persoane dreptul la un proces echitabil.

La caz, restabilirea unor drepturi ale anumitor subiecți pe cale judiciară în temei și obiect similar constituie o stabilitate judiciară a raporturilor revendicate și pentru alți subiecți în condiții similar, ceea ce semnifică că actele judecătorești irevocabile prin prisma legislației procesuale sânt purtătoare de stabilitatea și securitatea raporturile juridice.

Respectiv, afirmația pârâtului precum că precedentul judiciar decizia Curții

Supreme de Justiție nr. 3ra-84/2017 din 22 februarie 2017, nu reprezintă un izvor de drept, ori a fost emisă în anul 2017, fiind bazată pe prevederile legislației în vigoare la acel moment este în contradicție cu cele invocate mai sus, mai ales în situația când reclamantul a devenit proprietarul construcției hidrotehnice la 30 decembrie 2014, iar legislația specială nu a suferit modificări până în prezent.

În afară de aceasta, conform art. 13 din Legea nr. 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, terenurile din fondul apelor sunt nepasibile privatizării. Iar, Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și Hotărârea Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019, sunt acte normative, care nu au incidență la cazul speței, având în vedere că acestea se aplică doar pentru terenurile ce pot fi supuse privatizării (vânzării-cumpărării), fapt ce este categoric interzis în cazul terenurilor din fondul apelor.

Agenția Proprietății Publice urma să examineze multiaspectual solicitarea, să inițieze obligatoriu procedura administrativă conform art. 69 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, iar potrivit art. 22 din Codul administrativ să efectueze cercetarea din oficiu a stării de fapt. Aceste cerințe legale nu au fost executate, fapt care denotă un aspect al ilegalității actului administrativ defavorabil și o vătămare a drepturilor petiționarului.

Prin urmare, atât prin respingerea cererii din 26 noiembrie 2020, cât și prin respingerea cererii prealabile din 25 ianuarie 2021, Agenția Proprietății Publice a acționat contrar standardului prevăzut de art. 24 alin. (1) din Codul administrativ.

Cât privește vătămarea drepturilor prin respingerea emiterii actului administrativ individual favorabil de către Agenția Proprietății Publice, reclamantul a invocat că a fost descurajat să obțină în cadrul procedurii administrative ajustarea drepturilor de folosință legală a terenului aferent proprietății sale, prin încheierea unui contract de folosință gratuită, ce ar permite reclamantului să obțină autorizație de mediu pentru folosința specială a apei în acvacultură și piscicultură și pentru a perfecta alte acte necesare obținerii acestei autorizații, la fel pentru a perfecta regulamentul de exploatare a iazului, deci se exercite pe deplin dreptul de proprietate.

La caz, comportamentul pârâtului reprezentând o ingerință serioasă în dreptul reclamantului, în calitate de proprietar al construcției hidrotehnice, la securitatea și protecția deplină a veniturilor eventuale sau a investițiilor, drept garantat de Constituție.

Reclamantul susține că din motiv nu a fost încheiat un contract de folosință gratuită asupra terenului fondul apelor nr. cadastral xxxx, aferent construcției hidrotehnice (digul iazului), nr. cadastral xxxx.01 din satul Xxxx, Republica Moldova, nu poate să obțină autorizație de mediu pentru folosința specială a apei în acvacultura și piscicultură și să perfecteze alte acte necesare obținerii acestei autorizații, la fel nu poate perfectă regulamentul de exploatare a iazului, deci nu poate să exercite pe deplin dreptul de proprietate.

La moment obiectivul acvatic este lipsit de apă, este sec, din cauza lipsei autorizațiilor sus menționate și nu este folosit conform destinației sale. Respectiv, sunt afectate interesele patrimoniale și, drept consecință, reclamantul este privat și va fi privat de „speranță legitimă de a obține un bun”, de a-și rambursa investițiile, încălcându-se art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 din Convenția Europeană.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani,

acțiunea înaintată de Ioniță Roman a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 198, vol. I).

La 15 decembrie 2021, Ioniță Roman a depus apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Ioniță Roman și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, în temeiul prevederilor pct. 7 și pct. 9 ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, pct. pct. 1, 2, 6, 11 din Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019, Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, art. 2, art. 4 alin. (5)-(7) din Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011, art. 28 alin. (7) din Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149 din 08 iunie 2006 și art. 63 din Codul funciar instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Astfel, instanța de apel a constatat că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil - terenul cu nr. cadastral xxxx (nr. cadastral vechi xxxx), situat în raionul Xxxx, extravilan, aparține cu drept de proprietate Statului Republica Moldova, modul de folosință fondul apelor, iar construcția hidrotehnică cu nr. cadastral xxxx.01 (nr. cadastral vechi xxxx.01), situată în raionul xxxx, extravilan, aparține cu drept de proprietate lui Ioniță Roman, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 9866 din 30 decembrie 2014.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit că terenul cu numărul cadastral xxxx, situat în raionul Xxxx, extravilan, asupra căruia reclamantul solicită transmiterea dreptului de folosință gratuită, face parte din fondul apelor care se atribuie la terenuri agricole și aparține cu drept de proprietate Republicii Moldova.

În acest sens, urmează a fi specificat faptul că modul de valorificare a terenurilor proprietate publică a statului este stabilit în Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019.

De asemenea, prima instanță just a apreciat ca neîntemeiat argumentul reclamatului cu privire la faptul că prevederile Hotărârii Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019, au incidență numai asupra terenurilor supuse privatizării (vânzării-cumpărării), fapt interzis în cazul terenurilor din fondul apelor, or, potrivit prevederilor pct. 1 din Regulamentul specificat, se stabilește modul de valorificare a terenurilor proprietate publică a statului, prin transmiterea de către Agenția Proprietății Publice în locațiune/arendă/superficie/comodat/instituirea servituții, în cazul în care aceasta este compatibilă cu uzul public, sau de vânzare-cumpărare a acestora, iar potrivit pct. 2 al aceluiași Regulament, prevederile Regulamentului se extind asupra terenurilor proprietate publică de stat din gestiunea întreprinderilor de stat, autorităților/instituțiilor publice de stat, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, în special asupra: 1) terenurilor proprietate publică a statului din domeniul public și privat, aferente bunurilor imobile proprietate de stat din gestiune și bunurilor imobile

proprietate privată.

Referitor la solicitarea reclamantului privind acordarea dreptului de folosință gratuită a terenului din fondul apelor, în temeiul art. 28 alin. (7) din Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 149 din 08 iunie 2006, instanța de apel a conchis că reclamantul eronat a interpretat norma legală, or, prin aceasta se specifică că, se acordă dreptul de folosință a terenurilor din fondul apelor și a apelor pentru piscicultură, exclusiv deținătorilor de construcții hidrotehnice, însă fără a fi specificat cu titlul gratuit, sau oneros.

Mai mult, acordarea dreptului de folosință gratuită se încadrează în reglementările cu privire la comodat (art. 1234 din Codul civil), iar potrivit art. 10 alin. (4) din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, bunurile domeniului public pot fi folosite numai la destinație și nu pot fi transmise în comodat persoanelor fizice sau persoanelor juridice cu capital privat.

La fel, potrivit pct. 6 din Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91 din 11 februarie 2019, terenurile proprietate publică a statului din domeniul public pe care sunt amplasate construcții proprietate privată, se transmit în arendă/locațiune/superficie, în conformitate cu prevederile punctului 11, iar potrivit pct. 11 al aceluiași Regulament, pentru transmiterea terenurilor proprietate de stat domeniul public aferente bunurilor imobile/ instalațiilor legate solid de sol proprietate privată, în locațiune/arendă/superficie, specificate în punctul 6 alineatele unu, trei și opt, persoana fizică sau juridică privată depune la Agenție cerere privind încheierea contractului de locațiune/arendă/superficie a terenului respectiv sau instituirii servituții.

În acest context, instanța de apel a considerat relevante argumentele autorității pârâte privind modalitatea de legalizare a dreptului reclamantului, doar prin încheierea contractului de locațiune (art. 1251 din Codul civil), care prevede că prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca fiind juste concluziile instanței de fond despre netemeinicia argumentelor reclamantului cu privire la faptul că, dreptul la uz nu poate fi închiriat sau arendat, așa cum, potrivit art. 635 alin. (1) din Codul civil, uzul este un drept real asupra bunului altuia, în virtutea căruia uzurarul poate poseda și folosi bunul și culege fructele lui necesare pentru nevoile proprii și ale familiei sale, iar potrivit art. 636 alin. (1) din Codul civil, dreptul de uz și de abitație nu poate fi cedat, iar bunul care face obiectul acestor drepturi nu poate fi închiriat sau arendat.

În acest sens, instanța de apel a constatat că dreptul la uz este aplicabil în situația în care uzurarul poate poseda și folosi bunul și culege fructele lui necesare pentru nevoile proprii și ale familiei sale, iar în cazul reclamantului, ultimul a menționat în cererea de chemare în judecată că intenționează să obțină autorizația de mediu pentru folosința specială a apei în acvacultură și piscicultură, respectiv desfășurarea activității în piscicultură, ceea ce depășește limitele nevoilor proprii și ale familiei sale, asta de fapt fiind o activitate de antreprenariat.

Instanța de apel a apreciat ca irelevante argumentele apelantului că referitor la obiectul prezentei acțiuni există un precedent judiciar. Or, cauza la care a făcut trimitere

reclamantul și care în opinia sa constituie un precedent judiciar pentru cauza din speță, nu poate fi reținută la caz și nu poate să formeze o practică juridică uniformă, în situația în care dezvoltarea unui consens jurisprudențial este un proces care poate fi de durată. Prin urmare, pot fi tolerate faze de divergențe de jurisprudență fără a se pune în discuție securitatea juridică (a se vedea Nejdet Şahin și Perihan Şahin împotriva Turciei din 20 octombrie 2011, pct. 83). De altfel, jurisprudența nefiind imuabilă ci, din contra, progresivă în esență, principiul unei bune administrări a justiției nu se poate înțelege ca impunând o cerință strictă privind constanța jurisprudențială (a se vedea Nejdet Şahin și Perihan Şahin, citată anterior pct. 84 și Atanovski împotriva Fostei Republici Iugoslavă a Macedoniei, din 14 ianuarie 2010, pct. 38).

Instanța de apel a conchis că instanța de fond în concluzie corect a remarcat că motivele invocate de reclamant în acțiunea înaintată, nu-și găsesc confirmare, ceea ce denotă faptul că sunt formale și nu pot pune la îndoială legalitatea deciziei Agenției Proprietății Publice nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020 și a deciziei cu privire la cererea prealabilă nr. 05-06737 din 08 februarie 2021.

În contextul dat, instanța de fond just a stabilit că deciziile Agenției Proprietății Publice nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020 și nr. 05-06737 din 08 februarie 2021 cu privire la cererea prealabilă, sunt legale și nu există temeuri de anulare a acestora. Or, actele nominalizate au fost emise de autoritatea publică competentă, cu respectarea procedurii și aplicarea corectă a normelor materiale.

Ținând cont de faptul că în urma efectuării controlului judecătoresc asupra actului administrativ individual defavorabil - decizia Agenției Proprietății Publice nr. 03-06-6711 din 24 decembrie 2020 și decizia nr. 05-06737 din 08 februarie 2021 cu privire la cererea prealabilă, s-a stabilit legalitatea acestor acte, nefiind stabilite temeuri de anulare a acestora, subsecvent urmează a fi respinsă și pretenția reclamantului privind obligarea Agenției Proprietății Publice să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la transmiterea dreptului de folosință gratuită asupra terenului fondului apelor, aferent construcției hidrotehnice (digul iazului), cu înregistrarea ulterioară a acestui drept de către Agenția Servicii Publice, întrucât pretențiile respective sunt indisolubil legate una de alta.

La 11 noiembrie 2022, avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță a depus recurs nemotivat prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii din 30 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii integral. Suplimenta a menționat că motivarea recursului va fi prezentată după redactarea de către instanța de apel a deciziei integrale.

La 06 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este

inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia instanței de apel a fost pronunțată public la 08 noiembrie 2022.

Instanța de recurs atestă că la 10 noiembrie 2022, instanța de apel a notificat atât avocatului Vasile Pruteanu cât și lui Roman Ioniță dispozitivul deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice (f.d.56, vol. II).

Astfel, completul de judecată conchide că avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță a depus la 11 noiembrie 2022, recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în interiorul termenului prevăzut la 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Tot din materialele cauzei rezultă decizia motivată a instanței de apel a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs a fost notificată atât avocatului Vasile Pruteanu cât și lui Roman Ioniță la data de 25 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.57, vol. II), însă contrar prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, nu a depus în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău, adică până la 24 februarie 2023 (zi de vineri) inclusiv, motivarea recursului.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

În corespundere cu art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau

prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Coroborând normele legale precitate se constată că, potrivit extrasului din poșta electronică conținut la fila dosarului 57, vol. II se atestă indubitabil că decizia motivată din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată participanților la proces, inclusiv avocatului Vasile Pruteanu cât și lui Roman Ioniță, la data de 25 ianuarie 2023.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate – 26 ianuarie 2023 și a expirat la data de 24 februarie 2023, inclusiv.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță, a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art.245 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul de judecată remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea actului judecătoresc, iar Roman Ioniță, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului motivat în conformitate cu art.245 alin. (2) din Codul administrativ, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La caz, culpa că, avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță nu a depus motivarea recursului se datorează recurentului care nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut la art.245 alin. (2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturile sale procedurale.

În această privință, completul de judecată notează că în conformitate cu prevederile art. 195 Codul administrativ raportate la art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părți.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma

legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului. Or, acesta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță.

Conform art. 230, art.245 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către avocatul Vasile Pruteanu în interesele lui Roman Ioniță, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron